

Treball de Fi de Grau

2015/2016

Codi: 103514

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501802 Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	OB	4	0

Professor de contacte

Nom: Marta Oller Guzmán

Correu electrònic: Marta.Oller@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Altres indicacions sobre les llengües

El castellà serà la llengua vehicular per als estudiants que triïn un TFG de Llengua i Literatura Espanyoles.

Equip docent

María Jesús Machuca Ayuso

Montserrat Amores García

Gemma Puigvert Planagumà

Prerequisits

- L'estudiant pot matricular-se del TFG un cop superats dos terços del pla d'estudis, és a dir, 160 crèdits.
- El treball es farà durant el segon semestre del quart curs. En casos excepcionals i amb l'aprovació dels coordinadors dels TFG, es podrà fer durant el primer semestre.
- Atès que l'estudiant matriculat al TFG ja ha adquirit les competències bàsiques, haurà de ser capaç d'expressar-se amb correcció tant oralment com per escrit.

Es considera que l'estudiant coneix les normes generals de presentació d'un treball acadèmic, però podrà aplicar aquelles normes específiques que el seu tutor li indiqui.

Objectius

Objectius generals:

- La matèria té per objectiu formatiu únic la realització d'un treball de recerca, de síntesi o aplicat, referit a qualsevol de les matèries del grau o a llur interrelació.
- El TFG es durà a terme durant el segon semestre del quart curs.
- L'estudiant matriculat al TFG haurà de ser capaç d'expressar-se amb correcció tant oralment com per escrit.
- El TFG ha de ser original i inèdit. Qualsevol plagiat total o parcial, en el suport que sigui, serà penalitzat automàticament amb un suspens.

Competències

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
2. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
3. Defensar públicament els punts principals del treball realitzat mitjançant una exposició clara i concisa.
4. Demostrar domini de l'objecte d'estudi defensant les postures exposades i resolent qüestions i dubtes.
5. Desenvolupar i defensar amb arguments sòlids postures originals a partir de la recerca o la revisió crítica.
6. Elaborar un treball individual en el qual s'expliciti el pla de treball i la temporalització de les activitats.
7. Escriure de manera fluïda i correcta, amb una estructura coherent, amb atenció al detall i en un to acadèmic.
8. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per a la seva anàlisi crítica.
9. Organitzar el temps i els propis recursos per a la feina: dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
10. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics
11. Realitzar treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
12. Relacionar de manera coherent i crítica les fonts secundàries amb els models teòrics i metodològics escollits.
13. Seleccionar i usar de manera crítica una varietat suficientment àmplia de recursos bibliogràfics i digitals adequats al tema del treball.
14. Usar eines informàtiques, tant bàsiques (per exemple, processador de textos o bases de dades), com a programes especialitzats necessaris en la pràctica professional.
15. Utilitzar les noves tecnologies per a la captació i organització d'informació, aplicada a la formació pròpia continuada i a la solució de problemes en l'activitat professional i/o de recerca.

Continguts

Continguts generals:

La matèria té per objectiu la realització d'un treball de recerca referit a qualsevol de les matèries del grau o a la interrelació entre elles. El text del TFG, juntament amb la seva presentació oral, permetran avaluar de forma global i sintètica el domini de l'estudiant de les competències específiques i transversals del títol de Grau.

El TFG consisteix en:

- L'elaboració i presentació d'un tema que permeti avaluar el nivell d'assoliment de les competències específiques i transversals associades al grau.
- Recerca de bibliografia: selecció i anàlisi crítica de la bibliografia específica del tema escollit.
- Plantejament del marc teòric.
- Defensa oral del treball.

L'estudiant pot triar fer el TFG en un dels àmbits d'estudi del seu Grau combinat (Llengua i Literatura Espanyoles i Estudis Clàssics) i *haurà d'atenir-se també als continguts específics de l'àmbit escollit.*

Continguts específics:

Àmbit d'Estudis Clàssics:

La Comissió de Docència, prèvia consulta de les àrees de la titulació, farà una proposta de temes per l'elaboració del treball fi de grau. L'estudiant pot proposar un altre tema, sempre que compti amb i vist-i-plau del seu tutor i l'aprovi la Comissió de Docència.

Metodologia

Aspectes metodològics generals:

- En aquesta assignatura no hi ha activitats docents a l'aula. La metodologia docent es basa en les activitats formatives detallades en el requadre.
- El TFG s'ha de dur a terme de manera individual.
- Els estudiants que facin una estada Erasmus durant el quart any poden:
 - fer un TFG equivalent a la seva universitat de destinació sempre que aquesta ofereixi un TFG equivalent en número de crèdits ECTS. En aquest cas seria convalidable com qualsevol altra assignatura.
 - Cada titulació farà una llista de propostes de temes i de possibles supervisors per a l'elaboració dels TFG.
 - L'estudiant fa una preinscripció d'acord amb l'establert en el Calendari dels TFG dels graus filològics adjunt.
 - L'extensió del treball escrit ha de ser d'entre 4.000 paraules (ca. 15 pàgines) i 9.000 paraules (ca. 25 pàgines), bibliografia i annexos no inclosos.
- fer el TFG a distància, excepte la presentació oral, que ha de ser sempre en persona;

CALENDARI DELS TFG dels graus filològics (2015-2016):

- **Juliol de 2015:** matrícula.
- **Del 14 de setembre al 30 d'octubre de 2015:** l'estudiant fa arribar al coordinador corresponent del TFG una llista prioritzada de deu propostes de treball (de les quals necessàriament cinc correspondran a una branca del combinat i cinc, a l'altra), amb indicació del tema i del director que voldria. Cal fer arribar la desiderata a la coordinadora dels graus combinats a través del Campus Virtual (lliurament d'arxius) abans del 30 d'octubre a les 00.00h. Cada estudiant ha d'adjuntar un document segons el model facilitat a l'apartat "lliurament d'arxius" que ha de portar com a títol el primer cognom i el nom de l'estudiant
- **Novembre de 2015:** els coordinadors fan les assignacions.
- **1 de desembre de 2015:** es fan públiques les assignacions.
- **16 de juny de 2016:** lliurament dels TFG.
- **Del 27 de juny al 8 de juliol de 2016:** defensa dels TFG.

Els estudiants **han de triar un àmbit d'estudis del seu grau combinat** per a poder fer el seu TFG i han de dirigir-se per a la coordinació dels treballs (assignació de tutors, dates de lliurament, etc.) al coordinador pertinent.

Aspectes metodològics específics:

Àmbit de Llengua i Literatura Espanyoles (coordinadores: Montserrat Amores; María Jesús Machuca)

Les activitats d'aprenentatge que ha de realitzar l'estudiant en aquesta assignatura es distribueixen de la manera següent:

1. Activitats supervisades: tutories. El coordinador del TFG organitzarà una sessió amb tot el grup classe per tal d'orientar els estudiants sobre el contingut i el desenvolupament del TFG. Per la seva banda, el tutor del treball, mitjançant tutories programades, orientarà l'estudiant sobre la bibliografia i el desenvolupament del tema.
2. Activitats autònomes. Aquestes activitats inclouran el temps esmerçat per l'estudiant tant en l'estudi personal com en l'elaboració del treball, i en la preparació de la presentació oral.
3. Activitats dirigides o d'avaluació. Presentació oral del treball davant de dos professors del Departament.

1. Procediment per a l'assignació de treballs peraprofessors.

1.1. L'estudiant haurà de seleccionar de la branca de Llengua i Literatura espanyoles cinc temes de la llista que es troba al final d'aquesta Guia docente (Listado de temas y tutores, a l'apartat de Bibliografia). Aquesta llista de temes ha estat proporcionada pels professors del Departament de Filologia espanyola susceptibles de tutoritzar el TFG. En alguns casos, el títol dels treballs pot ser orientatiu, a fi de concretar posteriorment amb l'estudiant l'aspecte concret que se pot desenvolupar en el TFG.

1.2. El coordinador assignarà els tutors als estudiants d'acord amb l'expedient acadèmic dels alumnes matriculats. Es tindrà en compte que el nombre de TFG que dirigeixi un tutor sigui equilibrat i que un mateix tutor no supervisi més de 3 treballs.

1.3 Si l'estudiant s'interessa per un tema que no es troba en el llistat, s'haurà de posar en contacte amb les coordinadores del TFG, que l'orientaran sobre el possible tutor i, si cal, han de posar en contacte l'estudiant amb un especialista en la matèria que pugui orientar sobre el tutor i el tema.

1.4 En casos excepcionals, el tutor pot acceptar o no la tutorització d'un TFG, així com l'estudiant podrà decidir si prefereix un tutor diferent al proposat en el llistat. En aquests casos, el tutor i / o l'alumne hauran de posar-ho en coneixement del coordinador de l'assignatura, que té la comesa de gestionar l'adjudicació de temes i tutors.

2. Normes per a la presentació del TFG Treball de fi de grau 2015-2016

- Els estudiants el lliuraran a la secretaria del Departament el dia assenyalat en el calendari específic establert cada any.
- Un exemplar en suport paper signat pel tutor.
- Una versió en PDF i la portada escanejada després d'haver signat el tutor. Tots dos documents han de ser enviats per correu electrònic a la següent adreça: tfgfilologia@gmail.com
- La portada del TFG ha de contenir: nom de l'autor, títol del treball, nom del tutor, Grau al qual pertany, curs en el qual s'avalua.
- El TFG tindrà una extensió d'entre 3.000 i 9.000 paraules (12 i 25 pàgines) més bibliografia i annexos en format DIN A4 amb interlineat d'1,5, tipus Times New Roman 12 p.
- L'organització dels epígrafs serà la següent:
 - El principal en negreta i majúscules
 - El següent en negreta y minúscules
 - El següent en cursiva i minúscules
 - El següent en rodona.
- Entre epígraf i epígraf es deixarà un espai en blanc.
- Les notes a peu de pàgina es destinaran a comentari o excurs. Els números de les notes que van a l'interior del text s'indicaran amb números volats i sense parèntesis; les notes al peu aniran a un espai i lletra Times New Roman 10p.
- Les cites de més de quatre línies a l'interior de l'article es marcaran amb un sagnat, sense cometes al principi i al final, a un espai i en lletra tipus Times New Roman 11p. Es deixarà al principi i al final de la cita una línia en blanc.
- Les cites de més de 10 línies poden inserir-se en els annexos. En el text s'indicaran de la manera següent: vegeu annex 1, vegeu annex 10, ...
- Les cites curtes a l'interior del text aniran entre cometes.
- L'omissió de text d'una cita s'indicarà mitjançant tres punts suspensius entre claudàtors: [...].
- Per a la cita de versos es transcriuran seguidament en línia a part a un espai i en una sola columna.

L'estudiant ha de seguir un únic model de documentació, prèviament pactat amb el professor, per a les cites bibliogràfiques i la bibliografia final del treball (sistema cita-nota,...)

Àmbit d'Estudis Clàssics (coordinadora: Gemma Puigvert):

- El contingut del treball podrà ser una síntesi bibliogràfica, o una investigació aplicada.
- La Comissió de Docència, prèvia consulta de les àrees de la titulació, farà una proposta de temes per l'elaboració del treball fi de grau. L'estudiant pot proposar un altre tema, sempre que compti amb i vist-i-plau del seu tutor i l'aprovi la Comissió de Docència.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
Recerca, lectura i estudis guiats	60	2,4	1, 2, 8, 9, 10, 13, 14
Tutories i correcció d'esborranys	15	0,6	1, 2, 4, 5, 8, 9, 10, 12, 13
Tipus: Autònomes			
Elaboració de la proposta i del treball en els terminis establerts	70	2,8	1, 2, 8, 10, 13, 14

Avaluació

Aspectes generals:

- El que apareix en la taula anterior és orientatiu. **L'estudiant haurà d'atenir-se al sistema d'avaluació obligatori a la branca d'estudis que hagi triat per al seu TFG.**
- L'avaluació del TFG es farà només durant el mes de juliol.
- L'assignació de la Matricula d'Honor es farà en una comissió externa.

Activitat d'avaluació específica:

Àmbit de Llengua i Literatura Espanyoles (coordinadores: Montserrat Amores; María Jesús Machuca).

Abans del **22 de febrer de 2016** l'estudiant enviarà a les coordinadores un correu electrònic amb el procediment pactat amb el tutor per al seguiment del seu TFG.

El dia 16 de juny hauran de lliurar el TFG, a la Secretaria del Departament, segons es consigna en Metodologia a l'apartat "Normes per a la presentació del TFG".

A partir d'aquest dia el tutor enviarà a les coordinadores del TFG la valoració del TFG.

L'avaluació del treball serà sempre individual i consta de dues parts, ambdues obligatòries:

1. El tutor del treball és el responsable de la primera part de l'avaluació, que representa un 70% de la nota final. Aquest 70% serà el resultat de sumar el percentatge d'avaluació de les diferents evidències lliurades al tutor, si s'escau. El tutor ha d'avaluar el resultat final del treball a més del procés de seguiment de les activitats formatives, i, per això, tindrà en compte els resultats d'aprenentatge lligats a les competències indicades a la guia docent de l'assignatura.
2. La segona part de l'avaluació la fa un tribunal constituït per dos professors, davant dels quals es defensa oralment el treball. En aquesta segona part l'estudiant realitzarà una exposició oral del seu

treball que no excedirà els 20 minuts. Després de la defensa del TFG per l'estudiant, el tribunal podrà plantejar a l'estudiant les preguntes que cregui oportunes. Per a l'avaluació d'aquesta segona part, el tribunal comptarà amb un document en què s'han d'assenyalar els aspectes que s'han de tenir en compte per a l'avaluació de les competències orals.

La coordinació del TFG publicarà les notes al Campus Virtual segons el calendari previst.

Un TFG es considerarà presentat si l'estudiant ha lliurat qualsevol dels ítems exposats en l'apartat "Calendari" d'aquesta guia docent.

El TFG no està subjecte a revaluació.

L'adjudicació de la qualificació màxima de matrícula d'honor serà atorgada per un tribunal extern de professors.

Àmbit d'Estudis Clàssics (coordinadora: Gemma Puigvert).

Calendari de treball

Juliol de 2015: en l'Annex d'aquesta guia docent figura el llistat de temes proposats per la titulació, dins dels quals es concreten els treballs individuals de cada estudiant, atenent als seus interessos. Matrícula del TFG.

15 de setembre - 15 d'octubre de 2015: tria del tema i assignació del tutor, prèvia consulta al Coordinador del TFG.

Novembre de 2015: entrevista inicial amb el tutor.

1 de març de 2016: data límit del lliurament de l'esquema al tutor.

25 d'abril de 2016: data límit del lliurament parcial del treball al tutor.

6 de juny de 2016: data límit de presentació del treball al tutor.

7 juny - 20 de juny de 2016: correcció per part del tutor; finalització del TFG, preparació de la defensa; lliurament del treball al segon examinador.

27 de juny -11 de juliol de 2016: defensa del treball (la Comissió de Docència podrà proposar i aprovar una data concreta de defensa de tots els TFG si ho estima oportú).

El treball s'ha de presentar obligatòriament el mes de juny. No hi ha convocatòria de setembre.

El tutor i l'estudiant establiran un calendari de seguiment, amb un mínim de tutories presencials o virtuals.

La Comissió nomena un tribunal de dos avaluadors per a cada TFG, dels quals un és el tutor, o un dels dos cotutors, i el segon, el coordinador del TFG. També poden ser avaluadors docents d'altres Departaments si està justificat.

Els criteris de puntuació del treball escrit són els següents:

- Oralitat: màxim 2 punts
- Recursos: màxim 0,5 punts
- Estructura: 1 punt
- Interès: 0,5 punts

Per a la part escrita es podrà descomptar fins a un 10% si l'estudiant no demostra a bastament que té una bona competència en el domini del discurs escrit (si mostra dificultats d'expressió, de normativa, etc.).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Presentació del treball escrit	Entre el 60% i el 70%	4,5	0,18	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Presentació oral del treball	Entre el 30% i el 40%	0,5	0,02	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15

Bibliografia

Tot i que la bibliografia del Treball Fi de Grau serà específica de cada temàtica, s'aconsella la consulta d'aquests manuals.

Manuels d'escriptura i expressió oral.

BRIZ, A. (Coord.) (2008). *Saber hablar*. Madrid: Aguilar.

BUSTOS GISBERT, J. M. (1996). *La construcción de textos en español*. Salamanca: Universidad de Salamanca.

CASSANY, D. (2002). *La cuina de l'escriptura*, Barcelona, Empúries, 2002. [1a edició 1993].

CASSANY, D. (1995). *La cocina de la escritura*. Madrid: Anagrama, Colección Argumentos, 162. [Versión castellana, del autor de *La cuina de la escriptura*, Barcelona: Empúries, 1993].

CASSANY, D. (2007). *Esmolar l'eina. Guía de redacción per a professionals*, Barcelona, Empúries, 2007.

CASSANY, D. (2007). *Afilas el lapicero. Guía de redacción para profesionales*. Madrid: Anagrama.

CASTELLÓ, M. (coord.) (2007). *Escribir y comunicarse en contextos científicos y académicos. Conocimientos y estrategias*. Barcelona: Graó.

MESTRES, J. M. [et al.] (1995). *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. Barcelona: Eumo - UB / UPF / Associació de Mestres Rosa Sensat.

MONTOLÍO, E. (coord.) (2000). *Manual práctico de escritura académica*. Barcelona: Ariel. 3 vols.

NÚÑEZ LADEVÉZE, L. (1993). *Teoría y práctica de la construcción del texto*. Barcelona: Ariel.

PUJOL, J. M. [et al.] (1995). *Ortotipografía. Manual de l'autor, l'autoeditor i el dissenyador gràfic*. Barcelona: Columna.

REYES, G. (1998). *Cómo escribir bien en español*. Madrid: Arco/Libros.

WALKER, M. (2000). *Cómo escribir trabajos de investigación*. Barcelona: Gedisa, trad. de José A. Álvarez.

Manuels sobre la recerca

COROMINA, E.; CASACUBERTA, X.; QUINTANA, D. (2002). *El trabajo de investigación (traducción y adaptación al castellano de Luisa Cotoner)*. Vic-Barcelona: Eumo-Octaedro.

ECO, U. (1983). *Cómo se hace una tesis. Técnicas y procedimientos de investigación, estudio y escritura*. Barcelona: Gedisa. [Versión castellana de Lucía baranda y Alberto Clavería Ibáñez].

ESTELLA, M. (1995). *Les referències i les citacions bibliogràfiques, les notes i els índexs*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, Gabinet de Llengua Catalana.

HARVEY, G. (2001). *Cómo se citan las fuentes*. Madrid: Nuer Ediciones.

HOLTUS, G.; METZELTIN, M.; SCHMITT, Ch. (eds.) (1988-2004). *Lexikon der Romanistischen Linguistik*. Tübingen: Niemeyer, 1988-2004.

LÁZARO CARRETER, F. (1963). *Diccionario de términos filológicos*. Madrid: Gredos.

MONTEMAYOR HERNÁNDEZ, M.V.; GARCÍA TREVIÑO, M.C.; GARZA GORENA, Y. (2002). *Guía para la investigación documental*. México: Trillas.

ORNA, E.; STEVENS, G. (2001). *Cómo usar la información en trabajos de investigación*. Barcelona: Gedisa.

PÖCKL, W.; RAINER, F.; PÖLL, B. (2004). *Introducción a la lingüística románica*. Madrid: Gredos.

RIGO, A.; GENESCÀ, G. (2000). *Tesis itreballs. Aspectes formals*. Vic: Eumo.

SANMARTÍN ARCE, R. (2003). *Observar, escuchar, comparar, escribir. La práctica de la investigación cualitativa*. Barcelona: Ariel.

SIERRA BRAVO, R. (1999). *Tesis doctorales y trabajos de investigación científica; metodología general de su elaboración y documentación*. Madrid: Paraninfo.

TOLCHINSKI LANDSMAN, L.; RUBIO HURTADO, M.J.; ESCOFET ROIG, A. (2002). *Tesis, tesinas y otras tesituras. De la pregunta de investigación a la defensa de la tesis*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

TRIGO ARANDA, V. (2002). *Escribir y presentar trabajos en clase*. Madrid: Prentice-Hall.

APÈNDIXS

Àmbit de Llengua i Literatura Espanyoles

LISTADO DE TEMAS Y TUTORES (curso 2015-2016)

LENGUA ESPAÑOLA

Lourdes Aguilar

1. Estudio de los fenómenos prosódicos relacionados con la estructura informativa (foco, relación semántica-prosodia).
2. Estudio de los elementos paralingüísticos (interjecciones, pausas llenas, disfluencias) que se emplean en el habla de diálogo.
3. Estudio de la tipología acentual (acentos prominentes y secundarios) en situaciones de diálogo.
4. Comparación interlingüística (castellano-catalán) de fenómenos prosódicos.

Santiago Alcoba

1. La formación de palabras (sufijación de verbal / denominativa) en el diccionario (DRAE) y en el uso (la obra de un autor actual).
2. La formación de palabras (prefijación de RE- / DES-) en el diccionario (DRAE) y en el uso (la obra de un autor actual).
3. La formación de palabras por composición en el uso (la obra de un autor actual) y su correspondencia con los datos del diccionario (DRAE).

José M. Brucart o Ángel J. Gallego o M. Lluïsa Hernanz o Yolanda Rodríguez

1. Historiografía gramatical. Selección de un tema sintáctico y análisis del tratamiento de que ha sido objeto por parte de las gramáticas o diccionarios.
2. Relaciones entre lengua y literatura. Análisis de un fenómeno gramatical (*sensu lato*) a través de textos literarios.
3. Análisis contrastivo entre lenguas. Análisis comparativo de un fenómeno gramatical en español y catalán, español e inglés...

4. Análisis crítico de propuestas teóricas contrastadas. Análisis crítico del tratamiento de un fenómeno gramatical a partir de la lectura de dos o más trabajos que presenten propuestas teóricas divergentes para dar cuenta del mismo.
5. Investigación basada en el manejo de corpus. Análisis de un determinado fenómeno gramatical cuyas características puedan ser acotadas con una relativa facilidad por medio del manejo de bases de datos.
6. El español L2. Estudio de algún aspecto relevante de la sintaxis del español como L2.
7. Estudio de aspectos gramaticales y pragmáticos en el discurso. Elaboración de un trabajo en el que se aborde la relevancia de fenómenos gramaticales y no gramaticales en la confección de un discurso.

(Ver Anexo I en este mismo documento)

Cristina Buenafuentes o Carlos Sánchez

1. Análisis contrastivo de los cambios gramaticales entre el español medieval y el clásico.
2. Norma gramatical y cambio lingüístico en la historia del español.
3. Procesos de gramaticalización en español actual.
4. Cambio lingüístico y periodización en la historia del español.
5. Metáfora y metonimia en la lexicalización de unidades fraseológicas en español.
6. El cambio gramatical a la luz de los diccionarios del español.

Gloria Clavería

1. La evolución del sistema de tratamiento en la historia del español.
2. El sistema de tratamiento en español: variación dialectal.

Margarita Freixas

1. Recursos lingüísticos de la lengua literaria en la prensa española.
2. Estudio de las características de la lexicografía didáctica: los diccionarios de ELE y los diccionarios escolares.
3. Recepción de la variación y asentamiento de normas en las obras lexicográficas.
4. Variación y norma: estudio de casos de variación desde el punto de vista diacrónico.

Cecilio Garriga

1. Catálogo de diccionarios didácticos monolingües del español.
2. Las ilustraciones en los diccionarios actuales.

María Machuca o Antonio Ríos

1. Categorías fonéticas y fonológicas de los fonemas /p, t, k, b, d, g/ en final de palabra.
2. Manifestaciones fonéticas de los sonidos fricativos en contacto.
3. La métrica rítmica del español en el habla espontánea y en la lectura de textos.

4. Influencia del tempo en las pausas en función de la edad de los hablantes.
5. Manifestaciones acústicas del énfasis en el discurso político.

Carme de la Mota

1. Oratoria, locución y voz profesional.
2. Relaciones entre prosodia, pragmática y discurso.
3. Fonética y fonología de la prosodia.

Laura Muñoz

1. Estudio de una parcela léxica del español a partir de los procesos de formación de palabras.
 2. Herramientas informáticas para el estudio diacrónico o sincrónico de la lengua.
 3. Elaboración de un glosario terminológico sobre un área especializada.
- (ver Anexo II en este mismo documento)

Dolors Poch

1. Aspectos fonéticos del bilingüismo español / catalán.
2. Recursos lingüísticos de la lengua literaria.
3. La *actio* retórica: la oralización del discurso formal en el siglo XXI.

Marta Prat

1. Análisis contrastivo de los préstamos léxicos del español recibidos en épocas diversas.
2. Procesos de adaptación de los extranjerismos en la lengua española y consecuente (des)aprobación por parte de los hablantes.
3. Cambios en el vocabulario español desde el punto de vista de la lexicografía académica.

Juan Carlos Rubio

1. El español de América (a concretar en diversos aspectos)

literatura española

Montserrat Amores

1. La voz narrativa en *El diablo mundo* de José de Espronceda.
2. *Fortunata y Jacinta*. Dos historias de (mal)casadas.
3. Análisis contrastivo de *Doña Perfecta* de Galdós y *Don Gonzalo González de la Gonzalera* de Pereda.
4. Análisis de un aspecto concreto de los cuentos (o una selección de cuentos) de Juan Valera [o Pedro Antonio de Alarcón, o Benito Pérez Galdós, o Leopoldo Alas, o Emilia Pardo Bazán].
5. Análisis comparativo de una novela española del siglo XIX española y una europea.

Beatriz Ferrús

1. El 'yo' en las crónicas de Indias (un cronista a concretar).
2. Sor Juana, figura del Barroco de Indias.
3. Imágenes de mujer en la construcción nacional del XIX (a concretar).
4. Rubén Darío, figura del modernismo Lo fantástico en Borges [o Cortázar].
5. El mito en la literatura latinoamericana actual (a concretar).

Bienvenido Morros

1. Edición y comentario de textos poéticos inéditos tanto medievales como de los Siglos de oro. Selección de textos breves que pueden o no ser transmitidos por más de un testimonio
2. Los grados del amor en la literatura medieval
3. Las polémicas literarias en torno al género de la épica en los Siglos de Oro
4. La mitología en la prosa alfonsí. Selección de un mito aún no estudiado en relación a la obra historiográfica de Alfonso X.
5. Los orígenes medievales del mito de don Juan Tenorio
6. La figura de los reyes medievales en el teatro de Lope de Vega. Selección de obras y personajes históricos, como Alfonso XI o Pedro I, y su función en diferentes dramaturgos.
7. Los sonetos de aniversario en la poesía de los Siglos de Oro.
8. Flora y el tema del rapto en la literatura española: origen y sus diferentes versiones.
9. Nuevas fuentes sobre la leyenda de los amantes de Teruel en el Renacimiento.
10. La influencia de la *Vita Nuova* de Dante en la literatura española medieval.

Gonzalo Pontón

1. Prosa del siglo XV (a concretar autor y tema).
2. Teatro del siglo de Oro (a concretar autor y tema).
3. Reescrituras contemporáneas de la tradición (a concretar autor).

Juan Rodríguez

1. El Modernismo en la narrativa de Pío Baroja [o José Martínez Ruiz; o Miguel de Unamuno; o Ramón del Valle-Inclán] (1895-1905)
2. Análisis comparativo de las técnicas narrativas en tres novelas del neorrealismo español. A elegir tres de la siguiente lista: Ignacio Aldecoa, *El fulgor y la sangre* (1954); Jesús Fernández Santos, *Los bravos* (1954); Rafael Sánchez Ferlosio, *El Jarama* (1955); Antonio Rabinad, *Los contactos furtivos* (1956); Jesús López Pacheco, *Central eléctrica* (1958); Ana María Matute, *Entre visillos* (1958); Juan Marsé, *Encerrados con un solo juguete* (1960); Juan García Hortelano, *Tormenta de verano* (1961); José Manuel Caballero Bonald, *Dos días de septiembre* (1962)].
3. Imágenes de la Transición en las novelas de Luis Mateo Díez [o Antonio Muñoz Molina; o Juan José Millás; o Luis Landero]

Guillermo Serés

1. La poesía de tipo tradicional en San Juan de la Cruz y Santa Teresa de Jesús.
2. La *Epístola moral a Fabio*: fuentes, sentido y estructura.
3. La poesía mitológica del conde de Villamediana.
4. Géneros narrativos en el *Quijote*. Función y distribución.
5. Evolución de la novela cortesana del siglo XVII.

Ramón Valdés

1. Edición y/o comentario de un texto breve o fragmento textual del Siglo de Oro.
2. La sátira en una obra o fragmento de la literatura hispánica.
3. Temas, motivos y técnicas en el teatro español y el teatro europeo del siglo XVII.
4. Análisis comparativo de obras, temas, géneros o técnicas literarias.

Fernando Valls

1. Pintura y literatura. (Autores o tema a concretar).
2. El retrato y el autorretrato literario. (Autor o tema a concretar).
3. La narrativa española actual, 1975-2012. (Autor o tema a concretar).

TEORIA DE LA LITERATURA Y LITERATURA COMPARADA

Pere Ballart

Jordi Julià

Gonzalo Pontón

David Roas

Meri Torras

María José Vega

1. Análisis comparativo de obras, temas, géneros o técnicas literarias.

David Roas

1. Lo fantástico en la obra de Cristina Fernández Cubas [o José María Merino o Fernando Iwasaki].
2. El microrrelato fantástico español actual.
3. El humor en el cine de Woody Allen.

Meri Torras

1. Estudio comparativo de las representaciones fílmicas y literarias del cuerpo, desde una perspectiva del género, etnia y sexualidad (corpus a delimitar).
2. Estudio de la recepción de un/a autor/a dentro de un contexto cultural determinado.
3. Apariciones y presencias de las moscas en la poesía española (estudio temático).

4. Las amistades peligrosas entre las mujeres y los animales.

ANEXO 1

TRABAJO DE FIN DE GRADO

A continuación se ofrece un listado (incompleto) de lo que serían diferentes orientaciones que podrían adoptar los TFG, juntamente con algún ejemplo ilustrativo en cada caso:

1. Historiografía gramatical

Selección de un tema sintáctico y análisis del tratamiento de que ha sido objeto por parte de las gramáticas o diccionarios: *Las impersonales con se desde Bello hasta la RAE (2009)*, *Las interjecciones en los diccionarios*, *La subordinación adverbial*, *El complemento de régimen verbal*, *El orden de palabras (el movimiento)*, *El tratamiento de variación dialectal en las gramáticas del español*, *Norma y descripción en las gramáticas del español*.

1. 2. Relaciones entre lengua y literatura

Análisis de un fenómeno gramatical (*sensu lato*) a través de textos literarios: *Mecanismos sintácticos de la ironía en las columnas de J.J. Millás*, *Análisis de la oralidad en El Jarama*, *La estructura temporal de un relato corto*, *Narración y descripción en un cuento*.

1. 3. Análisis contrastivo entre lenguas

Análisis comparativo de un fenómeno gramatical en español y catalán, español e inglés, etc.: *Topicalización a la derecha en español y en catalán*, *La posición del sujeto en español y en catalán*, *La auxiliaridad en español y en inglés*, *La combinación de clíticos en español y catalán*, *La distinción ser/estar*, etc.

También puede contrastarse la sintaxis de la traducción de una obra del o al español.

1. 4. Análisis crítico de propuestas teóricas contrastadas

Análisis crítico del tratamiento de un fenómeno gramatical a partir de la lectura de dos o más trabajos que presenten propuestas teóricas divergentes para dar cuenta del mismo. Temas controvertidos que podrían servir como punto de partida serían, entre muchos otros, *la pasiva*, *la elipsis*, *los infinitivos*, *la subordinación adverbial*, *la distinción argumento-adjunto*, *las oraciones copulativas locativas*, *la oposición ser-estar*.

1. 5. Investigación basada en el manejo de corpus

Análisis de un determinado fenómeno gramatical cuyas características puedan ser acotadas con una relativa facilidad por medio del manejo de bases de datos: *La distribución de los adverbios oracionales en -mente*, *Análisis de partículas discursivas diversas*, *el leísmo/laísmo*, *las construcciones con verbo ligero*, *las construcciones de topicalización*, etc.

1. 6. El español L2

Estudio de algún aspecto relevante de la sintaxis del español como L2: *El orden de palabras en las gramáticas de EL2*, *El parámetro de sujeto nulo en la enseñanza del español L2*, *el subjuntivo*, *la distinción ser/estar*, etc.

1. 7. Estudio de aspectos gramaticales y pragmáticos en el discurso

Elaboración de un trabajo en el que se aborde la relevancia de fenómenos gramaticales (anáfora y deíxis, temporalidad, subordinación, impersonalidad, etc.) y no gramaticales (contexto situacional, actos de habla, máximas de Grice, memoria (de procesamiento), relevancia, etc.) en la confección de un discurso.

José M. Brucart

Ángel J. Gallego

M. Lluïsa Hernanz

Bellaterra, 28 de septiembre de 2012

PROPUESTAS TEMAS TFG LENGUA ESPAÑOLA - PROF. LAURA MUÑOZ

(1) Estudio de una parcela léxica del español a partir de los procesos de formación de palabras

Tema: Amplias posibilidades de estudio para abordar un trabajo de morfología léxica (procesos de derivación y composición a partir de un corpus reducido de términos). Posibles opciones:

- a) escoger algún sufijo, prefijo o elemento compositivo del léxico especializado.
- b) escoger algún sufijo, prefijo o elemento compositivo de la lengua general.

Objetivos: analizar cuestiones relacionadas con la evolución de estos elementos en la lengua española (punto de vista diacrónico o bien sincrónico) teniendo en cuenta los aspectos más destacados de: (1) evolución formal (base léxicas, cambios de categorización, etc.); (2) evolución semántica (ampliación léxica de los valores del sufijo o elemento compositivo en cuestión); (3) grados de productividad o creación léxica de los elementos estudiados a lo largo del español.

Metodología: corpus de datos (CORDE, Corpus NDHLE (Nuevo Diccionario Histórico de la lengua española, CREA, CdE, etc.) corpus lexicográficos (NTLLE, NTLE (Alvar y Nieto), etc).

(2) Herramientas informáticas para el estudio diacrónico o sincrónico de la lengua

El avance de las nuevas tecnologías de la comunicación y de la información en los últimos años ha permitido que estas se puedan aplicar en el estudio de las características de una lengua (fonéticas, morfológicas, semánticas, sintácticas, etc.) tanto desde un punto de vista histórico como sincrónico. El objetivo de este trabajo es que el alumno conozca estos recursos electrónicos (bancos de datos, corpus, diccionarios electrónicos, etc.) y que los analice de una manera crítica para poder aplicarlos correctamente ante cualquier necesidad lingüística (dudas gramaticales o léxicas, recopilación de datos para tratar un determinado fenómeno gramatical o léxico, etc.)

Desde un punto de vista metodológico, el alumno tendrá que hacer una lista de posibles temas sobre lingüística (fonética, gramática, léxico) que podrían ser objetos de estudio y después de esto tendrá que llevar a cabo el análisis, contando con los recursos electrónicos que se le presentarán. Se trata de realizar un reflexión crítica sobre las herramientas consultadas (utilidad, aprovechamiento, etc.) a partir del comentario de ejemplos prácticos, que previamente se habrán seleccionado con la ayuda del asesoramiento del profesor universitario.

(3) Elaboración de un glosario terminológico sobre una área especializada

Los lenguajes de especialidad se caracterizan para contener léxico que solo es frecuente en situaciones comunicativas determinadas. Para un traductor es difícil conocer el equivalente lingüístico en otra lengua de los términos especializados.

El objetivo de este trabajo es que el alumno elabore un glosario terminológico de una área científica concreta que pueda ser aplicado para la traducción de términos específicos y para el conocimiento de esta materia por parte de los destinatarios que lo deseen. El alumno, con la ayuda del profesor tendrá que hacer una lista de posibles términos especializados sobre esta materia y tendrá que elegir un mínimo de dos lenguas, que servirán para traducir los términos seleccionados. Con la ayuda del profesor, el alumno conocerá la metodología que se aplica en el trabajo terminológico característica de los repertorios que se publican en instituciones como el Centro de Terminología *Termcat* (www.termcat.cat).

Propostes de temes per al Treball de Fi de Grau [X=un nom a determinar]

Indoeuropeu

- Fonts clàssiques i orientals sobre Euràsia Central antiga i medieval.
- La tradició paral·lela (Nebenüberlieferung) de les llengües iràniques antigues.
- Les llengües neanatóliques.

Grec

- La condició de l'estranger en el món grec antic: estudi de fonts.
- Textos epigràfics per a l'estudi de la religió grega.
- Fonts per a l'estudi de la colonització grega.
- Fonts mitogràfiques per a l'estudi del mite X.
- Fonts clàssiques per a l'estudi del mite X.
- El panteó micènic i els orígens de la religió grega.
- Els dialectes grecs del II i I mil·lenni aC.
- L'obra historiogràfica de Xenofont en el marc del segle IV aC.
- Història del text de X (autor grec).

Llatí

- La poesia elegíaca llatina.
- La poesia lírica llatina.
- La poesia èpica llatina.
- La prosa històrica llatina.
- L'evolució del llatí vulgar.
- Estudi dels arcaismes en la prosa de Sal·lusti.
- La mètrica de X.
- Estudi sobre la transmissió indirecta d'obres perdudes: el cas de X.
- Història del text de X (autor llatí).
- Sèneca: la seva tradició (Edat Mitjana, Renaixement i època contemporània, en particular inicis del s. XX).
- Les característiques de la llengua de X (autor llatí antic, medieval o humanístic): p. ex: la llengua del De senectute, El llatí de les obres de Ramon Llull.
- L'estil de X (autor llatí antic, medieval o humanístic). P. ex: les Tristes d'Ovidi, els Poemes de l'Abat Oliba, L'elogi de la folia d'Erasme.
- L'oratória, l'art del bell parlar. Anàlisi comparativa entre un discurs polític de Ciceró i un discurs polític actual.
- Traducció, comentari i notes d'una selecció de poemes d'Horaci.
- La lectura medieval d'Horaci.
- Arts ocultes en la península Ibèrica medieval / a la Catalunya medieval.
- Edicions modernes d'Arnau de Vilanova (1470-1800) conservades en biblioteques de Catalunya.
- Didàctica de la llengua llatina: Disseny d'una activitat d'avaluació per a l'aprenentatge de la llengua llatina.
- El llatí a Internet
- El llatí a Internet
- Epistolaris llatins dels ss. XV i XVI.
- Humanistes i antiquaris del segle XVI.

Tradició clàssica

- William Shakespeare: hereu i transmissor del món clàssic.
- Humanisme i tradició clàssica (Literatura catalana, castellana i obres llatines).
- Poesia contemporània i temes clàssics.
- La renovació dels temes clàssics a través del cinema.
- Còmic i món clàssic.
- Mites tràgics i teatre contemporani (focalitzats en un mite en concret).

- Tractaments medievals d'un mite.
- La desmitificació dels mites clàssics en la literatura contemporània. Exemples concrets.